

Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně na období 2011 – 2015

Úvod

Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (dále jen UTB) na období 2011-2015 navazuje na české a evropské koncepční a strategické dokumenty vzdělávání a vědní politiky. Zohledňuje cíle Dlouhodobého záměru vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol na období 2011-2015 zpracovaného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Poslání univerzity

Posláním Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně je rozvíjet vědomosti, schopnosti a dovednosti, nacházet nové myšlenky a pomáhat je uskutečňovat, sloužit společnosti i jednotlivci v duchu baťovských hodnot, které univerzita ctí.

Hodnoty univerzity

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně od svého vzniku vyznává a ctí hodnoty, které jsou spojeny s životem a dílem osobnosti, jejíž jméno nese v názvu. Vzdělávat a tvořit, služba veřejnosti – to jsou hodnoty, které určovaly život a práci Tomáše Bati, to jsou i základní hodnoty, jimiž se řídí a které sdílí akademická obec univerzity. Z těchto základních hodnot vycházejí principy, na kterých je univerzita založena:

- akademická svoboda pro každého člena akademické obce, svoboda zkoumat, tvořit, vzdělávat a sloužit ve prospěch společnosti,
- sdílená vnitřní kultura zaměřená na spolupráci, rovné příležitosti, otevřenou vnitřní i vnější komunikaci, vzájemnou úctu, poctivost a čestnost,
- zaujetí pro práci ve prospěch univerzity a jejího trvalého rozvoje odborného i lidského,
- vědomí každého člena akademické obce o roli univerzity ve vnějším prostředí, neboť univerzita je organismus, který spoluvytváří a trvale posiluje kvalitu života a rozvíjí kulturu společnosti.

Základní vize univerzity

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně chce být v roce 2015 mezinárodně uznávanou univerzitou:

- s významným postavením v oborech, které jsou nebo budou na ní rozvíjeny,
- se srovnatelnými výsledky ve výzkumu, vývoji a inovacích,
- s výukou uskutečňovanou na úrovni mezinárodních standardů vysokoškolského vzdělávání.

K dosažení vytyčeného cíle je třeba dále zkvalitnit proces vzdělávání, zkvalitnit a posílit aktivity v oblasti výzkumu, vývoje, inovací, umělecké a další tvůrčí činnosti a zajistit přenos poznatků a výsledků činnosti univerzity do praxe.

V oblasti vzdělávací bude UTB nabízet kvalitní studijní programy pro všechny tři stupně studia, postavené na efektivní personální struktuře s dostatečným počtem osobností úspěšných v mezinárodním srovnání a s výrazným podílem zahraničních odborníků.

Studijní programy bude UTB připravovat v souladu s požadavky trhu práce a ve vazbě na prioritní směry vzdělávání a výzkumu.

Oblast tvůrčích činností bude založena na prioritních směrech a cílech, soustavném zvyšování úrovně stávajících výzkumných pracovníků, systémovém přístupu k výchově a získávání nových odborníků, rozvoji výzkumné infrastruktury, větším zapojení UTB do projektů s důrazem na mezinárodní projekty a zvyšování podílu finančních prostředků z tvůrčích činností.

UTB bude hrát klíčovou roli v regionálním dění a upevní svou pozici lídra inovačního úsilí. Aktivně se bude zapojovat do aktivit a projektů ve vazbě na zvyšování konkurenceschopnosti regionu. Vytvoří podmínky pro zavedení efektivního systému přenosu výsledků svých činností do praxe.

I. Východiska pro formulaci priorit

UTB byla zřízena ke dni 1. 1. 2001 zákonem č. 404/2000 Sb. V počátečním období byly priority UTB orientovány na zajištění objemových parametrů s cílem vybudovat fungující infrastrukturu univerzity.

Cílem naplnění objemových parametrů bylo vytvoření vzdělávacích kapacit, které zastaví odchod mladé generace z regionu. Tento požadavek je stále aktuální a vychází z evropské koncepce o vyvážené infrastrukturě a konkurenceschopnosti regionu.

Pro následující období byly stanoveny tyto priority:

- Na regionální úrovni se bude UTB významně podílet na zvyšování konkurenceschopnosti regionu.
- Na republikové úrovni bude UTB usilovat o zařazení mezi přední české univerzity.

- Na mezinárodní úrovni se bude UTB ve vybraných oborech snažit získat světové postavení a určovat směr vývoje.

II. Priority Dlouhodobého záměru

1. Kvalita a relevance

1.1 Počet studentů

Cíl: Sladit počty studentů s demografickým vývojem a potřebami trhu práce.

UTB bude usilovat o:

- vyvážený počet přicházejících a odcházejících studentů z kraje, a tím o zamezení úbytku vysoko kvalifikovaných pracovníků v kraji,
- postupné navýšování počtu studentů doktorských studijních programů i ve spolupráci s ostatními vzdělávacími i vědeckými institucemi, zejména s ústavy Akademie věd ČR.

Nástroje:

Rozpočet UTB;

OP VK, oblast podpory 2.2.

1.2 Struktura a zaměření UTB

Cíl: Optimalizovat strukturu součástí UTB.

UTB se chce profilovat jako platný člen v mezinárodním vzdělávacím a výzkumném systému, který usiluje o excelenci, dynamiku inovací a moderní strategické řízení.

- Na základě analýzy silných a slabých stránek UTB stabilizovat stávající zaměření vzdělávacích a výzkumných oblastí a kontinuálně zvyšovat jejich kvalitu.
- Postupně integrovat činnost detašovaných pracovišť, u nichž není předpoklad dalšího rozvoje.
- Vytvářet podmínky pro rozvoj zdravotnických studií s perspektivou vzniku fakulty příslušného zaměření.
- Vytvářet podmínky pro vzájemnou spolupráci a tvorbu mezifakultních oborových seskupení existujících, popř. nově vzniklých pracovišť, s cílem zvýšit vědecko-technický potenciál a výstupy z vědecko-výzkumné činnosti UTB ve Zlíně

- Zkvalitňovat a navyšovat ubytovací kapacity a další sociální služby pro studenty a zaměstnance.
- Vytvářet podmínky pro zkvalitnění volnočasových aktivit

Nástroje:

Rozpočet UTB;

OP VK: oblast podpory 4.2 - IPn Reforma terciárního vzdělávání, IPn Hodnocení kvality, IPn Q-RAM, IPn Audit VaVaI;

OP VaVpI: oblast podpory 2.1.

1.3 Vnitřní a vnější zajišťování kvality

Cíl: Uvést vnitřní i vnější systémy hodnocení kvality UTB do souladu s mezinárodními standardy.

- Navrhnut, ověřit a zavést kritéria evaluace vzdělávacích, vědeckých, uměleckých a dalších klíčových činností tak, aby respektovala specifičnost oborů rozvíjených na UTB.
- Získat mezinárodní certifikaci ECTS Label.
- Podporovat oblast informačních a komunikačních technologií a rozvoj informačních systémů.
- Dále rozvíjet účinný systém pro odhalování plagiátů.
- Vytvářet podmínky pro zkvalitňování pracovního prostředí a sociálního zázemí (např. zřízení univerzitní mateřské školy).

Nástroje:

Rozvojové programy;

OP VK: oblast podpory 2.2, oblast podpory 4.2 - IPn Reforma terciárního vzdělávání, IPn Q-RAM, IPn Hodnocení kvality.

1.4 Národní kvalifikační rámec jako prostředek zajišťování kvality

Cíl: Implementovat Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání.

- Implementovat Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání do systému přípravy a hodnocení studijních programů.

- Na základě Národního kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání stanovit profily studijních programů nabízených na UTB a z nich odvodit kritéria pro hodnocení dosahovaných výsledků v oblasti vzdělávací činnosti.

Nástroje:

OP VK: oblast podpory 4.2 - IPn Q-RAM;

Institucionální financování.

1.5 Progresivní formy a metody vzdělávání

Cíl: Diverzifikovat formy studia a metody vzdělávání.

- Rozšiřovat ve výuce podíl aktivizujících forem a metod výuky, např. projektovou výuku, práci ve skupinách, problémovou výuku, výuku podporovanou moderními informačními technologiemi.
- Rozvíjet systém propojování vzdělávacích programů na výzkum, vývoj, inovace, uměleckou a další tvůrčí činnost a zvyšovat zapojení studentů do těchto projektů.
- Rozvíjet systém studentských praxí (včetně zahraničních) a zajistit propojení vzdělávacích programů na potřeby praxe.
- Podporovat využití e-learningu ve všech formách studia.
- Podporovat talentované studenty, individualizovat výuku těchto studentů a zapojovat je do řešení vědecko-výzkumných projektů.
- Implementovat systém dalšího vzdělávání pracovníků ve vazbě na zajištění kvality ve všech činnostech.
- Připravovat akademické pracovníky na využívání progresivních forem a metod výuky prostřednictvím diferencovaného pedagogicko-psychologického vzdělávání.

Nástroje:

Rozvojové programy;

Fond rozvoje vysokých škol;

OP VK: oblast podpory 2.2 a 2.4;

OP VaVpI: oblast podpory 4.1.

1.6 Odpovědnost za zaměstnatelnost a uplatnitelnost absolventů

Cíl: Zvýšit odpovědnost UTB za zaměstnatelnost a uplatnitelnost absolventů.

- Podporovat rozvoj takových schopností a dovedností studentů, které zvýší jejich uplatnitelnost na trhu práce (např. dovedností komunikativních, řídicích a organizačních, dovedností flexibilně řešit problémy v měnících se podmínkách).
- Inovovat studijní programy z pohledu potřeb pracovního trhu a ve vazbě na uplatnění absolventů.
- Využívat a dále rozvíjet vazby na potenciální zaměstnavatele, zavést systém monitoringu potřeb trhu práce a vnitřní postupy implementace požadavků trhu práce do studijních programů.
- Uskutečňovat a prohlubovat následnou spolupráci s absolventy UTB ve Zlíně.

Nástroje:

OP VK: oblast podpory 2.2 a 2.4, oblast podpory 4.2 – IPn PTTO.

1.7 Lidské zdroje pro výzkum, vývoj a inovace

Cíl: Zajistit kvalitní lidské zdroje pro výzkum, vývoj a inovace.

- Sjednotit podmínky pro studium v doktorských studijních programech s odpovídajícími programy na prestižních zahraničních univerzitách.
- Připravit a realizovat program postdoktorských pracovních míst a stipendií.
- Realizovat programy a projekty podporující působení zahraničních výzkumných pracovníků na UTB a pracovní stáže pro výzkumné i akademické pracovníky UTB v zahraničí.
- Implementovat systém dalšího vzdělávání vědeckých pracovníků ve vazbě na dosahování excelentních výsledků výzkumu, vývoje a inovací.

Nástroje:

OP VK: oblast podpory 2.3 a 2.4;

1.8 Rozvoj vnitřní kultury univerzity

Cíl: Vytvářet identitu UTB jako respektované a prestižní instituce v akademickém i společenském prostředí.

- Důsledně uplatňovat Etický kodex člena akademické obce Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně.
- Zařadit do procesu hodnocení akademických pracovníků kriterium sdílení společných hodnot univerzity zaměřených na spolupráci, otevřenou komunikaci, vzájemnou úctu, poctivost, čestnost, zodpovědnost a pracovní zaujetí pro rozvoj UTB.

- Zařadit do studijních plánů vhodné kurzy zaměřené na výchovu k etickému chování, sociální odpovědnosti a ke sdílení společných hodnot.

Nástroje:

Rozvojové programy;

Fond rozvoje vysokých škol.

2. Otevřenost

2.1 Internacionálizace

2.1.1 Internacionálizace ve vzdělávání

Cíl: Zvýšit konkurenceschopnost UTB v mezinárodním prostředí.

- Optimalizovat infrastrukturu UTB potřebnou pro efektivní studium zahraničních studentů a pro působení zahraničních akademických pracovníků.
- Rozvíjet stávající a vytvářet nová partnerství se zahraničními vzdělávacími institucemi za účelem výměny znalostí a zkušeností, přenosu poznatků a zapojení výzkumných pracovníků UTB do mezinárodních vědeckých týmů.
- Zvyšovat počty studentů, kteří se účastní studijních pobytů a praxí v zahraničí.
- Zvyšovat počty zahraničních studentů ve všech stupních studia a počty zahraničních akademických pracovníků.
- Zvýšit mobilitu akademických pracovníků jako součást jejich kvalifikačního rozvoje.
- Rozšířovat nabídku studijních programů akreditovaných a uskutečňovaných v angličtině.
- Zapojit se do komunitárních programů EU – Lifelong Learning Programme a do společných studijních programů – joint/double/multiple degree.

Nástroje:

Komunitární programy EU;

Rozvojové programy;

OP VK: oblast podpory 2.2;

Vlastní prostředky UTB.

2.1.2 Mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu, vývoje a inovací

Cíl: Vytvářet podmínky pro zapojení UTB do mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích.

- Rozvíjet stávající a vytvářet nová partnerství se zahraničními výzkumnými institucemi za účelem výměny znalostí a zkušeností, přenosu poznatků a zapojení výzkumných pracovníků UTB do mezinárodních vědeckých týmů.
- Realizovat strategii ochrany duševního vlastnictví UTB v mezinárodním prostředí včetně zabezpečení následného využívání duševního vlastnictví.
- Rozvíjet mezinárodní spolupráci ve VaV na jednotlivých součástech jako prioritní úkol.

Nástroje:

OP VK: oblast podpory 2.3 a 2.4, oblast podpory 4.2 – IPn Audit VaVaI, IPn EFTRANS; Projekty 7. rámcového programu.

2.2 Spolupráce s praxí

Cíl: Dosáhnout, aby se UTB stala hlavním nositelem inovačního potenciálu v regionu.

- Rozvíjet činnost a služby vědecko-technických parků, Centra aplikovaného ekonomického výzkumu a Centra transferu technologií UTB ve Zlíně v oblasti aplikovaného výzkumu, informačních a komunikačních technologií, vývoje a inovací v souladu s potřebami regionálních partnerů; zajistit funkční transfer výsledků do praxe.
- Připravit a uskutečnit motivační projekty podporující vznik spin-off firem a podílet se na budování průmyslových infrastruktur a zón.
- Zapojovat ve větší míře zástupce praxe do oborových rad a rad studijních programů.
- Připravit a realizovat projekty pro rozvoj přeshraniční spolupráce zaměřené na podporu rozvoje regionu.
- Vytvořit nabídku vzdělávacích projektů pro průmyslové a institucionální partnery v regionu.
- Realizovat projekty rozvoje výzkumné infrastruktury a zaměřit činnost výzkumných center na potřeby regionálních, národních i mezinárodních partnerů.
- Podporovat odborné praxe studentů ve všech stupních studia, včetně doktorského, a zajistit jejich kvalitu.
- Podporovat dobrovolnickou činnost studentů UTB, zejména v sociální oblasti.

- Rozšířit a prohloubit spolupráci se středními a vyššími odbornými školami i s dalšími neziskovými organizacemi v regionu.

Nástroje:

Rozvojové programy;

OP VK: oblast podpory 2.2, 2.3, 2.4, oblast podpory 4.2 – IPn EFTRANS, IPn Reforma terciárního vzdělávání, IPn PTTO;

OP VaVpI: oblast podpory 2.1, 3.1 a 3.2.;

OP SR – ČR aj.

2.3 Celoživotní vzdělávání

Cíl: Dokončit systém realizace celoživotního vzdělávání (CŽV).

- Připravit a realizovat komplexní nabídku programů CŽV využitelných v praxi a zajistit realizaci na součástech UTB.
- Připravit a realizovat studia v programech CŽV se studijními oporami a e-learningovými kurzy.
- Realizovat programy CŽV pro akademické a ostatní pracovníky.
- Vytvořit a realizovat vhodné marketingové strategie pro cílové skupiny (uchazeči o další vzdělávání, zaměstnavatelé atd.).
- Zkvalitňovat personální strukturu akademických i ostatních pracovníků UTB s cílem zvýšit její konkurenceschopnost v mezinárodním prostředí.

Nástroje:

OP VK: oblast podpory 2.2, oblast podpory 4.2 – IPn Q-RAM, IPn Hodnocení kvality, IPn PTTO;

OP LZZ: prioritní osy 1 a 2.

2.4. Dostupnost vysokoškolského vzdělávání

Cíl: Odstraňovat bariéry v přístupu ke vzdělávání.

- Systémově odstraňovat bariéry bránící přístupu ke vzdělání.
- Připravovat studijní opory se vzdálenými přístupy.
- Vytvořit systém podpory pro sociálně slabé a studenty se specifickými potřebami.

Nástroje:

OP VK: oblast podpory 2.2;

OP RLZ: prioritní osa 3.

2.5 Poradenství na UTB

Cíl: Přizpůsobovat poradenské služby potřebám studentů a zaměstnanců.

- Zajistit rozvoj poradenských služeb na UTB s cílem zvýšit počet zájemců o studium.
- Poskytovat studentům kvalitní poradenské služby v průběhu studia a usnadnit jim uplatnění na trhu práce.
- Poskytovat kvalitní poradenské služby zaměstnancům UTB.

Nástroje:

OP VK: oblast podpory: 2.2, 2.3 a 2.4.

2.6 Propagace a marketing

Cíl: Posílit dobré jméno UTB.

- Dále propagovat univerzitu a její činnosti v médiích, na www stránkách, veletrzích atd.

Nástroje:

Rozvojové programy;

Rozpočet UTB.

3. Efektivita a financování

3.1 Efektivní řízení UTB

Cíl: Zefektivnit řízení a provoz UTB.

- Rozvíjet oblast informačních a komunikačních technologií v souladu s nejnovějšími trendy v této oblasti.
- Optimalizovat a koordinovat systémy řízení UTB i jejích součástí.
- Realizovat projekty, které zabezpečují efektivní finanční a exekutivní řízení institucí.

- Připravit a realizovat systém hodnocení kvality UTB po součástech.

Nástroje:

OP VK: oblast podpory 4.2 - IPn Reforma terciárního vzdělávání, IPn Audit VaVaI; Rozvojové programy.

3.2 Investiční financování

Cíl: Obnovit a rozvíjet infrastrukturu UTB.

V rámci do budování investiční infrastruktury budou realizovány následující investiční priority:

- Vzdělávací komplex UTB
Zdroj: Státní rozpočet s finanční spoluúčastí
- Laboratorní centrum Fakulty technologické
Zdroj: Operační program VaVpI, prioritní osa 4 s finanční spoluúčastí
- Centrum polymerních systémů
Zdroj: Operační program VaVpI, prioritní osa 2
- Vědeckotechnický park ICT
Zdroj: Operační program Podnikání a inovace, podpora: Prosperita II. s finanční spoluúčastí
- Výzkumné a školicí centrum pro výrobu zdravotnických potřeb
Zdroj: Operační programy MPO s případnou finanční spoluúčastí
- Centrum bezpečnostních, informačních a pokročilých technologií
Zdroj: Operační program VaVpI, prioritní osa 2
- Univerzitní mateřská škola
Zdroj: Rozpočet UTB, Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost, prioritní osa 4.3 s finanční spoluúčastí
- Vybudování fotovoltaických systémů na výrobu elektrické energie a jiných systémů využívajících obnovitelné zdroje
Zdroj: Operační programy MPO s případnou finanční spoluúčastí

3.3 Financování výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z institucionálních prostředků

Cíl: Zvýšit efektivitu využití prostředků na výzkum, experimentální vývoj a inovace, v oblasti institucionální podpory ve vazbě na dosažené výsledky v těchto oblastech:

- Přjmout opatření, která zajistí využívání institucionálních prostředků pouze pro výzkum, experimentální vývoj a inovace směřující k uznatelným výsledkům podle platné metodiky.
- Vypracovat a implementovat strategii nakládání s výsledky VaV ve vazbě na externí hodnocení a interní rozdělování finančních prostředků.
- Připravit a realizovat opatření, která vytvoří příznivé podmínky pro dosahování excelentních výsledků v oblasti výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

3.4 Financování výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z projektových prostředků

Cíl: Navýšit objem projektového financování vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti.

- Zvýšit zapojení UTB do národních a mezinárodních dotačních programů na podporu vědy, výzkumu a inovací.
- Navrhnut a realizovat opatření, která zvýší konkurenceschopnost výzkumných týmů v mezinárodních soutěžích vyhlášených na podporu výzkumu, vývoje a inovací.
- Navrhnut strategii účasti UTB v projektech a vytvořit podmínky pro zapojování výzkumných pracovníků do projektů výzkumu, vývoje a inovací.
- Přjmout opatření na podporu aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ve vztahu ke komerční sféře.
- Zajistit přípravu a implementaci metodiky plných nákladů (full-cost) ve všech typech projektů.

Závěrečná ustanovení

V souladu s § 15 odst. 2 písm. a) Zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění se k Dlouhodobému záměru UTB vyjádřila Správní rada UTB dne 13. 9. 2010 a po projednání ve Vědecké radě UTB dne 7. 9. 2010 ho podle ustanovení §9 odst. 1 písm. i) zákona schválil dne 21. 9. 2010 Akademický senát UTB.

Ing. Alena Macháčková, CSc., v. r.
předsedkyně Akademického senátu UTB

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc., v. r.
prorektor zastupující v plném rozsahu
UTB ve Zlíně